

Kopytníci

Luděk Čulík a Jiří Hrubý

Kopytníci ze safari (sj)

Ke konci roku 2022 chovala zoo 637 kopytníků v 44 druzích a 54 formách.

Významné odchovy

Mezi významná narození patří 1 adax nubijský, 2 nosorožci dvourozí východní, 1 prase savanové, 10 impal, 4 pakoně bělobradí, 2 pakoně modří, 7 gazel Thomsonových, 2 dikdici Kirkovi, 12 antilop losích, 2 antilopy koňské, 4 antilopy vrané, 9 nyal nížinných, 13 kudu malých, 3 kudu velcí, 7 sitatung, 5 buvolců běločelých, 7 paovcí hřivnatých, 10 vodušek jelenovitých, 8 vodušek abok, 14 vodušek červených, 1 zebra bezhřívá, 4 zebry Böhmovy, 10 buvolů kaferských, 1 štětkoun kamerunský, 1 hroch obojživelný.

Nová zvířata v zoo

Během roku jsme dovezli: 0.1 nosorožec dvourohý ze Zoo Tallinn, 1.0 štětkoun kamerunský ze Safari Ebeltoft, 1.0 adax nubijský ze Zoo Bratislava, 1.0 bongo ze Zoo Osnabrück, 1.0 přimorožec šavlorohý ze Zoo Leipzig a 1.0 zebra Burchellovu ze Zoo Duisburg.

Nosorožci

Po několikaleté přestávce, způsobené různými okolnostmi, jsme tento rok byli opět v očekávání narození nového přírůstku do naší chovné skupiny nosorožců dvourohých. Březí byly hned dvě samice. A protože již řadu let nevyužíváme

k diagnostice březosti sledování hladin hormonálních metabolitů v trusu, bylo potvrzení březosti pouze v rukou zkušených ošetřovatelů. Březosti se daly potvrdit jen pečlivým pozorováním drobných změn v chování daných zvířat. Vše ale vyšlo dle předpokladů. Jako první v březnu porodila samice Eva a otec byl samec Davu. Mládě bylo sameček, který pod tíhou událostí a v úctě k lidem Ukrajiny, dostal jméno Kyjev. Pro Evu to bylo již druhé mládě, takže jsme nepředpokládali žádné komplikace. Druhá radost přišla až před koncem roku, kdy v půlce prosince porodila samice Molly. I zde byl otcem samec Davu. Mládě bylo tentokrát samička a dostala jméno Mihindi, podle jezera v NP Akagera ve Rwandě. Molly byla prvoroďička, takže zde jsme museli být mnohem ostražitější, ale vše proběhlo bez problémů a Molly je vzornou a klidnou matkou. Březost je potvrzena i u třetí samice, Maisha by měla porodit během února 2023. Dál samozřejmě pokračovala i další chovatelská práce a o mláďata usilujeme i u samic Etoshy a Binti. Naši zoo zároveň opustili samci Joe a Elias, kteří odešli do Zoo Poznaň, kde s chovem dvourohých nosorožců začínají. Opačným směrem, tedy do naší zoo dorazila mladá samice Kibeta ze Zoo Tallinn, která by měla být součástí naší chovné skupiny a tedy příslibem do budoucnosti.

V roce 2022 se narodila hned dvě mláďata nosorožce dvourohého východního. (sj)

Ve skupině nosorožců tuponosých jižních nedošlo k velkým změnám. Zde jsme hlavně očekávali přechod do reprodukčního věku u mladé samice Gayi. Několik náznaků říje a zvýšeného zajmu ze strany samce Pamira došlo, ale k paření prozatím ne. Budeme doufat v úspěch v příštím roce.

Sloni

Zde pokračovala naše práce hlavně v tréninkovém procesu. Stále jsme se snažili zdokonalit práci v chráněném kontaktu. To se nám již několikrát vyplatilo hlavně v případě menších zdravotních problémů, které se u takto starých zvířat občas objevují. Stále pokračovala práce i na zlepšení chovných podmínek, která se projevovala především v balancování a změnách způsobu krmení. Další velmi důležitou věcí je odpočinek slonů, zde experimentujeme s pískovými mohylami a připravujeme další úpravy, které pravděpodobně zrealizujeme až v dalším roce. Probíhala i jednání o přísunu poslední slonice, která by měla přijít z Holandska.

Hroši

Ve skupině hrochů došlo i letos k přírůstku. Samice Hula však bohužel porodila ve skupině a sourozenci malou samičku pravděpodobně utopili, a tak naše skupina zůstává na počtu třech samců a čtyř samic. V průběhu roku jsme stále jednali o odsunu mladého samce Mejdlina do safari v Dubaji, ale válka na Ukrajině se projevila i zde a letecká přeprava je velmi komplikovaná. Během léta docházelo i k odladování chodu nové venkovní expozice. Vše probíhalo bez významnějších problémů a návštěvníci si letos znovu mohli vychutnat téměř africkou idylku. Zmiňuji téměř, protože v takto rozlehlých smíšených expozicích dochází k interakcím mezi jednotlivými druhy. Letos byl problémem samec vodušky znamenáné, který napadal samce nyal, do jedné z těchto potyček se zapojili i hroši. Výsledky mohou být někdy fatální, situaci se nám však podařilo vyřešit a druhá půlka sezóny již byla klidná.

Hrošící

Naši skupinu opustil samec Toby, který na doporučení koordinátora EEP odcestoval do Elche Safari ve Španělsku. Druhý samec Michelin má již také určen svůj nový domov a měl by během příštího roku odcestovat do Maroka. Postupně jsme se tedy začali znovu věnovat chovatelské činnosti a spojovat samice se samcem kvůli páření. Smutnou zprávou bylo úmrtí samice Tany, která se dožila úcty hodných 42 let. Důvodem úhynu bylo stáří.

Prasata

Ve skupině prasat savanových se nám po mnoha letech podařil odchov. Za tímto odchovem stojí změna chovných podmínek, kdy jsme do boxu prasatům umístili umělou noru, kde se lépe udržovala teplota. Selátko od začátku dobře

V safari parku žijí nyní tři starší slonice savanové. Pavilon funguje jako domov pro seniory. (sj)

Skupina hrochů obojživelných v letním výběhu. (sj)

Safari park se pyšní unikátním stádem impal. (sj)

Africký skot watusi patří k tradiční osádce safari. Také v roce 2022 byla ve stádu vidět mláďata. (sj)

prosperovalo a již téměř dorostlo své rodiče. Uvidíme, zda se nám bude dařit i nadále.

I ve skupině štětkounů došlo k narození mláďat. Samice Vista byla však prvoroďička a o dvě narozená selata nejevila zájem, samečka dokonce zabila. Samička byla odebrána na umělý odchov a celkem dobře se jí daří. Společnost jí dělá göttingenské mini prasátko, které za tímto účelem do zoo přišlo.

Antilopy

Mezi velmi významné události této sezóny patřilo narození čtyř pakoní bělobradých. Populace tohoto poddruhu pakoně žíhaného v Evropě čítá pouhých 27 kusů, a tak rozšíření našeho stáda je velmi důležité. Dalším úspěchem je i odchov u dikdiků Kirkových, kde se nám po sestavení mladého páru narodila další dvě mláďata. Za větší zmínku stojí určitě skupina u gazel Thomsonových, kde se nám daří díky obětavé práci ošetřovatelek tyto gazely již pravidelně odchovávat. I u buvolců běločelých se jednalo o úspěšný rok, kdy se narodilo hned pět mláďat. Úspěšný rok byl tradičně u řady druhů antilop, jako jsou kudu malý, vodušky jelenovité, vodušky abok, vodušky červené, nylay a další. Neměli jsme však jen úspěchy, kvůli špatnému počasí během září jsme v safari přišli o několik mláďat antilop losích. Zároveň se nám již dlouhodobě nedaří v chovu antilop skákavých, které ze zoo pravděpodobně brzy zmizí. U přimorožců, jak jihoafrických, tak šavlorohých se nám podařilo doplnit stáda o nové nepříbuzné samce, takže v příštím roce očekáváme i tady nové přírůstky. Také v chovu bong, se podařilo najít nového samce, který byl spojen s našimi dvěma samicemi.

Zebry a osli

V téměř všech stádech jak zeber, tak oslů somálských máme nyní buď osvědčené, již chovné hřebce, a nebo nové hřebce, kteří byli v letošní sezóně poprvé připuštěni. Jedná se o hřebce ve stádech zeber Burchellových a nebo oslů somálských, od kterých bychom se v příštím roce mohli dočkat prvních potomků. Po několika letech budeme v příštím roce také připouštět nového hřebce Lyonga ve stádě horských zeber Hartmannové. Musíme se také zmínit o chovu zebry bezhřívé, které věnujeme velkou pozornost. Bohužel ze čtyř narozených hříbat přežilo jen jedno, hřebeček Jeník. Ten je potomkem klisny Jutly, která k nám byla dovezena v roce 2021 z dánského Videbaeeu. Dvě mrtvá hříbata se narodila předčasně kobyle Rub, která při svém posledním porodu uhynula na výhřez dělohy a rupturu břišní stěny. Slabé mládě se také narodilo klisně Paule, a i přes veškerou péči ještě v den porodu uhynulo.

Žirafy a okapi

V chovu žiraf, jsme se po více jak čtyřech letech dočkali prvních mláďat. Je to výsledek dlouhého, ale úspěšného dohadování s evropským koordinátorem, který nám minulý rok konečně doporučil nové samce do chovu, a to jak u žiraf Rothschildových, tak i žiraf síťovaných. První mláďě samec, po novém samci žirafy Rothschildovy Bořkovi, se narodilo začátkem prosince, ale bohužel do druhého dne uhynulo pravděpodobně na trauma způsobené jeho matkou. Ke konci prosince se narodilo další mláďě, tentokrát samice, která se těší dobrému zdraví. U žiraf síťovaných zatím žádný nový přírůstek nebyl, ale věříme, že již v příštím roce se mláďete dočkáme.

V chovu okapi zatím žádné nové zprávy nepřinášíme. U nás narozený samec Ewango, se pravidelně pokouší pářit se samicí Qirou, která k nám přibyla v roce 2017 z Antwerp. Bohužel, zatím bez výsledku. Proto jsme začali jednat s koordinátorem chovu o výměně samců. Zatím máme příslib nového samce ze Spojených Arabských Emirátů.

Safari

Zásadní v provozu safari tuto sezónu byla oprava roštů mezi jednotlivými sekcemi, které měli zamezit míchání zvířat a nemožnost chovatelské práce. Začátek sezóny jsme vyhlíželi s obavami. Přes to, že jsme projekt pečlivě připravili a konzultovali ho i s kolegy z evropských zoologických zahrad, kde podobný systém používají, hrozilo riziko, že rošty nebudou fungovat tak, jak mají. Průběh sezóny byl náročný, ale díky součinnosti všech zúčastněných se podařilo téměř stoprocentně eliminovat zranění zvířat a systém fungoval, jak jsme si naplánovali. Další náročnou výzvou byla ochrana zeleně, kdy se jeden ze samců žiraf naučil ničit kůru stromů, a tak jsme museli v průběhu sezóny doplňovat elektrické ohradníky, abychom škody co nejvíce eliminovali. Úspěchem byl znovu po letech odchov zebry Chapmanovy, ke kterému v safari došlo.

Pracovníci oddělení kopytníci 1 (zleva): Roman Jirousek, Luděk Čulík, Martina Voňková, Jiří Soumar, Daniel Novák, Denisa Tláskalová, Jakub Wolný a Jiří Kabát.

Pracovníci oddělení kopytníci 2 (zleva): Alena Ficková, Jan Žďárek, Jiří Hrubý, Jaromír Šejnoha, Hana Pecháčková, Jana Pochylá, Aleš Kopecký, Dominika Stempa, Adéla Hrabíková, Libor Mach, Monika Darvašová, Petr Tepera, Miroslava Doležalová, Václav Kulhánek